

KUTSESTANDARD

Harvesterioperaator, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Harvesterioperaator, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus Harvesterioperaator on oskustöötaja, kes teeb metsakasvatuse ja puidu varumisega seotud töid, arvestades looduslike tingimusi ning säästva metsamajanduse põhimõtteid. Tema tööülesandeks on valida raietavad puud ning langetada, laasida ja järgata tüved puidu sortimentideks, tagades optimaalse majandusliku tulemi ning metsade ökoloogilise ja majandusliku kestvuse. Harvesterioperaator töötab töökohal üksi ja võtab talle antud volituste piires iseseisvalt vastu otsuseid. Töö eeldab suhtlemist kolleegide, klientide ja partneritega. Harvesterioperaatori töökeskkonnaks on mets. Töö toimub osaliselt välitingimustes ja sõltub ilmastikust. Töö on keskmisest kõrgema ohtlikkusega, tööõnnetuste vältimiseks on kohustus kasutada tööle vastavaid isikukaitsevahendeid ning järgida tööohutusnõudeid. Tööaeg on paindlik ja vahetustega, töö võib toimuda ka öisel ajal, nädalavahetustel ja riiklikel pühadel. Peamine töövahend on harvester (hüdromanipulaatori ja löikepeaga varustatud metsaraie masin).
A.2 Tööosad A.2.1 Raietööd harvesteriga A.2.2 Harvesteri seadistamine ja korrashoid
A.3 Kutsealane ettevalmistus Harvesterioperaatoril on erialane kutseharidus või ta on omandanud kutseoskused praktilise töö käigus.
A.4 Enamlevinud ametinimetused Harvesterioperaator, raiemasina operaator, harvesterijuht.
A.5 Regulaatsioonid kutsealal tegutsemiseks Alates 01.09.2022 peab Eestis töötaval harvesterioperaatoril olema kutsetunnistus (Metsaseadus §28 lg 10).

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur Harvesterioperaator, tase 4 kutse saamiseks tuleb tõendada üldoskused (B.2) ja kõik kompetentsid (B.3.1 ja B.3.2).
B.2 Harvesterioperaator, tase 4 üldoskused Tegevusnäitajad: 1. Mõistab oma tegevuse mõju metsa eluringile ja lähtub oma töös säästliku metsamajanduse põhimõtetest. 2. Mõistab oma osa metsakasvatuses, tulevikupuistu kujundamises ja puiduvarumise tehnoloogilises ahelas (raie, kokkuvedu, väljavedu, sortimendi kasutuse eesmärk jne) ning arvestab oma tegevuse mõju ja tagajärgedega selles ahelas.

3. Kasutab materjale ja töövahendeid heaperemehelikult ja säästlikult ning töötab ettevõtte kasumlikkust järgides.
4. Suhtleb klientide, partnerite ja kolleegidega viisakalt, kasutades sobivaid suhtlemisviise, tuleb toime keerukates suhtlusolukordades.
5. Hindab tööga seotud ohufaktoreid: väldib ja ennetab metsa-, pinnase- ja keskkonnakahjustuse tekkimist ning teisi tööga kaasneva võivad riske oma tööloigus ning võtab kasutusele abinõud riskide maandamiseks.
6. Järgib töökeskkonna ja -ohutusnõudeid, kasutades isikukaitsevahendeid ja ohutuid ja ergonoomilisi töövõtteid.
7. Käitleb hooldus- ja remonditööde jäätmeid vastavalt jäätmekäitlusnõuetele.
8. Kutsub õnnetusjuhtumi korral professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist tööandjale.
9. Lähtub oma töös metsanduses kasutatavatest mõistetest ja õigusaktidest.
10. Kasutab oma töös nutiseadmeid ja muid tehnoloogilisi vahendeid: Iseseisev kasutaja – moodulid infotöötlus ja kommunikatsioon; Algtasemel kasutaja – moodulid sisuloome, ohutus, probleemilahendus (vt lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala).

B.3 Kompetentsid

B.3.1 Raietööd harvesteriga

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Veendub kaarti ja elektroonilisi vahendeid kasutades raielangi õigsuses.
2. Võtab vastu ja edastab elektroonilisi andmeid.
3. Planeerib lähtuvalt tööülesandest töö raielangil.
4. Seadistab masinaarvuti ja juhtseadmed ning koostab järkamisfaili lähtudes tootmisülesandest ja kasutusjuhendist.
5. Valib raietavad ja kasvama jäävad puud, lähtudes tööülesandest ja metsakasvatustlikust eesmärgist (puude kasvutingimuste parandamine, tulevikupuistu koosseisu kujundamine, optimaalse puude vahekauguse ja rinnaspindala tagamine, bioloogilise mitmekesisuse tagamine jm).
6. Toodab ja koondab puidu sortimenti vastavalt tootmisülesandes esitatud kvaliteedi- ja parameetrisnõuetele, tagades optimaalse majandusliku tulemi.
7. Väljastab laoandmete saamiseks toodangu raporti.
8. Teeb elektroonilise klupega nottide kontrollmõõtmisi ja vajadusel kalibreerib harvesteri mõõteseadmeid, kasutades elektroonilist klupet ja mõõdulinti ning järgides tarkvara juhiseid.
9. Hindab oma töö kvaliteeti ja nõuetele vastavust.

B.3.2 Harvesteri seadistamine ja korrashoid

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Teeb harvesteri käivituseelse kontrolli.
2. Seadistab harvesteri töökohaasendi endale sobivaks, arvestades ergonoomiat.
3. Seadistab harvesteri, hüdrotõstuki ja löikepea.
4. Jälgib harvesteri korrasolekut ja hooldusvälpsid.
5. Teeb kindlaks töö käigus tekkinud mehaanilised, elektrilised ja hüdraulilised rikked ja kõrvaldab need oma pädevuse piires.
6. Teeb harvesterile ja löikepeale regulaarseid hooldustöid, lähtudes kasutusjuhendist ja hoolduse vajadusest.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile

1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-31032022-1.1/8k
2. Kutsestandardi koostajad	Meelis Kall, Luua Metsanduskool Toomas Kariste, Luua Metsanduskool Rainer Laigu, Riigimetsa Majandamise Keskus Tenek Mäekivi, OÜ Metsatuba Andres Olesk, OÜ Valga Puu Tarmo Aava, Riigimetsa Majandamise Keskus Pille Meier, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit Allan Seim, OÜ Iriscorp Transport

3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	26
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	31.03.2022
6. Kutsestandard kehtib kuni	30.03.2027
7. Kutsestandardi versiooni number	8
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	8341 Põllu- ja metsamasinate juhid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Harvester operator, EstQF Level 4
C.3 Lisad	
Lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala	